

en la part inferior; com jo també ne trobí restes d' una gran *Ostrea* que tal volta son també d' aquesta que citá en Carez, empró al mitj.

Axí quedan acoblats tots els treballs que fins el present s' han fet d' aquest jaciment y que pe'ls datos paleontològichs el fan pertanyer al període del pis Bartoníá, sens lloch á duptes, encar que á mon entendre les capes mes superiors poden pertanyer al Ludíá, com ja he dit més amunt, empró no m' atrevesch á afirmarho sens datos més característichs que tal volta nos els proporcionarán esdevenidors y més profonds estudis.

MOSSEN MARIÁN FAURA Y SANS

Barcelona, 6 Febrer 1908.

Per qué escatainan les gallines quan han post l' ou?

La naturalesa no obra may á cegues; tot en ella tè la seva rahó de ser: quan en determinades circumstancies un animal fa constantment un meteix acte, encara que n' ignorém el fi, no hi ha dupte que per un motiu ó altre el fa. Els animals silvestres al passar á doméstichs conservan los seus órgans é instints, per més que no necessitin d' uns ni altres en lo nou estat. Axís, el toro conserva les banyes y el caball l' instint de tirar còsses. Lo fi perque la naturalesa ha dotat de semblants armes al toro y de tals instints al caball, es tan clar que lo més llech l' endevina. Pero hi ha vegades, com lo cáas objecte d' aquesta nota, en que la explicació no tè res de senzilla. Per explicar aquestos difícils cassos lo millor es estudiar als animals en l' estat silvestre si es possible, ó quan menos en l' estat de complerta llibertat.

En l' istiu de 1908 criava jo á Teyá unes quantes gallines, á les que permetía córrer lliurement á tota hora' per lo jardí de casa. A entrada de fosch anaven les tals gallines á ajocarse en el galliner, que permanexía obert durant tot lo dia y en el qual hi entraven

sempre que 'ls convenia, ja fos pera menjar ó beurer, ja pera pondrer en els nials. Un día, de casualitat vaig observar que una d'elles, que per son natural era molt mansa, sortia de dintre una bardissa que cubria un marge, tota esberada y escatainant escandalosament llarch rato per los alrededores del punt d' ahont havia sortit. Picat per la curiositat, vaig voler examinar qué hi havia en la bardissa que hagués esberat d' aquella manera á la mansa gallina, y ab gran sorpresa, en lloch de descobrirhi una mustela, serp ó altre alimanya, vaig trobarhi un niu completament amagat ab uns quants ous de gallina dintre. En lloch de emportarmen els ous, vaig dexarlos en el niu, tal com estaven, pera veurer si 's repetiria altre vegada aquest rar fenomen del que no m' en sabia explicar la causa. Axís succehi, en efecte: sempre que vaig veurer sortir la gallina de son niu, y ho vaig veurer moltes vegades, va efectuarho esberada y escatainant. Per fi, satisfeta ja ma curiositat, vaig tréurerli los ous del niu á mesura que 'ls hi anava ponent; pero per axó l' escataineig y l' esberament continuaren de igual manera al dexar el niu.

¿Quina explicació satisfactoria 's pot donar á aquest extrany fet de la gallina? La que jo li dono es la següent: Los antecessors silvestres de nostres gallines, sens dupte, viurían en boscos ó herms ahont abundarían les musteles, fuines, gats mesqués y altres animals danyins que acostuman cassar á l' aguait. Si la gallina surtis tranquilament de dintre una mata ó bardissa, ahont res hi tenia que fer lo animal carnicer que axó per casualitat observés, sospitant ab fonament que allí hi tenia lo niu la gallina, hi aniria á menjárseli 'ls ous; pero si la gallina surt esberada entonant lo crit d' alarma, dit carnicer, fugirá més que depressa d' aquell lloch, sense res examinar, de pòr que del perill que amenassava á la gallina ne fos ell la víctima. Que l' escateineig es lo crit ab que la gallina expressa l' esferament, á més d' indicarho la naturalesa del cant, ho prova que algunes vegades al entrar les mestresses als galliners á recullir los ous que dit escateineig els prometia, en lloch d' ous en los nials sols s' han trobat ab l' avirám esberada per la presència d' algun animal ó persona extranya en lo galliner.

Donchs bè, si 'l toro conserva l' instint de donar banyades y el caball lo de tirar còsses, fins quan ja no necessitan defensarse de sos naturals enemichs, ossos, lleons ó tigres, res tindria d' extrany que la gallina, encara que no tingués necessitat d' almar á

cap fuina ó gat mesqué, també entonés lo crit d' alerta quan surt de lo niu un cop post l' ou. Que 'ls aucells prenen moltes precaucions al sortir de son niu á fi de no descobrirlo á sos naturals enemichs, ho he pogut observar ab un de cogullades fet á terra dintre d' un clotet en un camp incult. Al descobrir aquest niu vaig palpar els ous trobantlos calents, lo que probava que la vella (mare) els acabava de dexar, encara que jo no la vegí volar. Una altre vegada, visitantlo ab prevenció, al arribarhi vaig veure la vella que s' axecava volant, no de ahont hi tenia lo niu, sino de molt mes enllá. Axó me probá que al veurem ja de lluny havia abandonat lo niu peonant á gran distancia.

JACINTO BARRERA.

Teyá, 26 Febrer 1908.

EXCURSIÓ GEOLÓGICA Á REXACH

El día 9 del passat mes de Febrer ens varem reunir á les onze del dematí en la estació del ferrocarril del Nort pera marxar cap á Moncada els alumnes de la cátedra de geología dels «Estudis Universitaris Catalans», honrosa institució genuina de la nostra terra, més alguns altres companys, amants també d' aquesta ciencia, presidits tots, com de costum, per nostre intelligent y benvolgut professor, Mossen Norbert Font y Sagué.

Arribats allí dexarem el tren y ens encaminarem tot seguit, atravesant dita població y el riu Besós, envers Rexach, ahont ens proposavem visitar la mina de Baritina en aquella comarca enclosa, objecte principal de la excursió.

Tan bon punt allí congregats, l' esmentat professor ens feu instructives observacions á la vista metexa del filó ab l' intent de facilitar nostres estudis y conexements en aquet ram de la Historia Natural.

Dit filó apareix avuy día á vuytanta metres d' altitut, empresonat dins una massa de picarra entre capes d' argila, y la part que